Császárovo povstanie (1631) :)

Povstanie poddaných na území stolíc dnešného severovýchodného Maďarska a východného Slovenska (v Boršodi, Užhorode, Zemplíne, Above, Turni, Šariši, Spiši a Gemeri), vyvolané neznesiteľným vykorisťovaním a zaťažovaním poddaných, ako aj ich dlhodobým plienením a rabovaním cisárskymi vojskami, najmä po likvidácii Bethlenovho povstania.

Vypuklo v polovici augusta 1631 práve v Abovskej stolici. Viedli ho kapitáni tzv. sedliackych stolíc, čo boli v praxi svojpomocné obranné organizácie sedliakov a drobného zemianstva. Ich zásluhou bolo vopred pripravené a pomerne dobre organizované. Vodcovia sa schádzali na pravidelných poradách, aby vypracovali návrh požiadaviek a ďalší postup boja, do okolitých stolíc vysielali poslov, ktorí vyzývali ostatných poddaných pridať sa k boju. Pre niektoré ciele povstania chceli získať aj protihabsburskú šľachtu (Juraja I. Rákoci) a tiež Turkov. Zásluhou drobných zemanov a bohatých roľníkov malo povstanie spočiatku umiernený charakter – časť jeho vodcov verila v splnenie hlavnej požiadavky – zabrániť drancovaniu cisárskych vojsk.

Zlom nastal po pozvaní Petra Császára na rokovania do Košíc (február 1632), kde mal predložiť petíciu povstalcov zo zhromaždenia v Gönczi. Hornouhorský hlavný kapitán (košický) – Mikuláš Forgáč ho však zradne zajal, postavil pred súd a po mučení dal na výstrahu ostatným povstalcom rozštvrtiť.

Po jeho poprave sa na čelo hnutia postavili radikálni ľudoví vodcovia, takže povstanie nadobudlo otvorený protifeudálny charakter. Vyše 10 000 povstalcov žiadalo predovšetkým zlepšiť hospodárske a sociálne postavenie poddaných, najmä zníženie robôt. Spojenými silami šľachty, hlavne zásluhou Juraja I. Rákociho, nakoniec povstanie potlačili, väčšina jeho účastníkov padla v boji alebo ich popravili.

Copyright © 2013 - 2024 Encyklopédia poznania